

Huszonöt éve a műkereskedelemben

A vidám témákra vevők az emberek

Kezdetben egy Wartburggal járta az országot, ma már saját galéria tulajdonosa Szarka Béla műkereskedő. Egyre vékonyodó vásárlói köre a vidám témájú képeket keresi, és olykor alapos vizsgálat alá veszi a választott alkotást.

– A festészet olyan, mint a foci: mindenki azt hiszi, ért hozzá – kezdi ironikusan Szarka Béla. A TISZApART Galéria tulajdonosa lassan 25 éve foglalkozik műkereskedéssel, standjaival mindkét szegedi hipermarketben találkozhatunk.

Ezt vinni kell

– Úgy csöppentem a műkereskedelembé, mint Pilátus a krédóba – vallja az 59 éves férfi. A 80-as években csak a Képcsarnok forgalmazott kortárs műveket, így evidens volt, hogy ő is ott kezdi a képügynöki mesterséget.

– Bepakoltam vagy harminc képet a Wartburgba, aztán nekiindultam. Zalaegerszegtől a Hortobágyig megfordultam az összes iskola tanárijában, cégek tárgyalóiban, de árultam téveszkben, élelmiszerboltok előtt is. Mesterim egyetlen instrukciót adtak: „Fiam, ezt vinni kell” – eleveníti fel a hős időköt Szarka Béla. Később önállósította magát, megalapította saját galériáját, ahol jelenleg húsz festő alkotásait lehet megtalálni.

Répa mellé festményt

– Kortárs művekkel foglalkozom, mivel a régi képek az alvilágot is érdeklik. Ezeket viszont nem hamisítják. Már ismerem az emberek ízlését, hiszen eddig mintegy 20 ezer kép járt a keze-

im között – meséli. A vásárlók szerint a vidám témákat keresik, nem a „depressziós” képeket. Ha tetszik a mű, megveszik, nem foglalkoznak azzal, kinek az alkotása. A tájképek és a csendéletek a legnépszerűbbek.

– A jó festmény egyébként is az, amit el lehet adni. Pusztán azért viszont nem veszik meg, mert olcsó. A legdrágább képem 400 ezer forintért kelt el – mondja a műkereskedő. Úgy véli, 1993 és 2003 között volt igazán nagy a kereslet a képek iránt, azóta csökken az érdeklődés. Kivételek persze vannak: akadt olyan vásárló, aki mivel hosszú percekig állt a hipermarket pénztáránál, közben nézegetni kezdte az alkotásokat. A végén az egyik mű a bevásárlókocsijába került, holott mint mondta, csupán repát akart venni.

De hol a ló lába?

A vevő természetesen kellemtelen pillanatokat is tud okozni. Néhányan kapargatják a festményt, vizsgálva, valóban olaj-e, mások a vásznat nyomkodják hátulról az ujjukkal.

– Egy vásáron pedig egy hölgy váltig állította, hogy egyik képen hiányzik a ló hátsó lába. A férjével odatértek a kép elé és hosszú percekig vizsgálták azt. Mivel én is elbizonytalanodtam, visszamentem az alkotóhoz, aki megnyugtató: ő bizony odafestette – meséli. Otthonában egyébként portrék, csendéletek lógnak a falakon. – Alig több mint húsz képem van, mivel nem csináltam kiállítást a lakásomban – mondja nevetve.

T. G.

Szarka Béla szerint az a jó kép, amit el lehet adni Fotó: Gyenes Kálmán

Dávid Antal páratlan fotóalbuma ajándékba

Páratlan fotóanyaggal gazdagodott a szegedi Móra Ferenc Múzeum gyűjteménye: Dávid Antal királyi tanácsos 1878-ban névnapján ajándékként kapta kollégáitól azt a száz portrét tartalmazó albumot, amely ma már a város és a régió fényképészet-történetének fontos dokumentuma.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Nagyméretű, bőrkötéses, a fedőlapiján ezüst sarkokkal díszített fényképalbumot kapott 1878-ban névnapjára Dávid Antal királyi tanácsos és szegedi pénzügyi igazgató. Lelkes beosztottjai lepték meg a több mint száz portrét tartalmazó ajándékkal.

Dávid Antalt a korszak magyar közéletének egyik kiemelkedő szereplőjeként tartják nyilván. Amikor Szegedről elke-

rülve zágrábi pénzügyigazgatóként szolgált, kis híján felbomlott miatta a monarchia. Történt ugyanis: magyar címetáblát helyeztetett el a horvát épületeken, mire a helyi hazafias erők zavargásokat robbantottak ki. Személyesen Ferenc József császárnak kellett közbeavatkozni, hogy a kedélyek lecsillapodjanak.

Az értékes albummal nemrégiben a budapesti Nemzeti Múzeumban jelentkezett egy férfi. A Nemzeti Múzeum szakemberei szívesen megtartották volna az Erdélyből előkerült páratlan kollekciót, de mivel szegedi illetőségű az anyag, szóltak a Móra Ferenc Múzeumnak, hogy vásárolják meg ők. T. Knotik Márta, a szegedi közgyűjtemény munkatársa szerint a város és a régió fényképészet-történetének fontos dokumentuma vált közkinccsé.

A Belvárosi 16 millió forint támogatást kapott

Az artmozi reneszánsza

Összesen 200 millió forintot osztott szét idén a kulturális minisztérium az artmozihálózat fejlesztésére. Ez az összeg jóval kevesebb, mint a korábban meghirdetett évi félmilliárd forint. A szegedi Belvárosi artmoziiban folyamatosan nő a látogatók száma, idén 20 milliót költhetnek korszerűsítésre.

MUNKATÁRSUNKTÓL

A szegedi Belvárosi mozi Csöke József és Balázs Béla Termében naponta három előadáson vetítenek úgynevezett művészfilmeket. A nagy érdeklődésre számot tartó alkotásokat akár több hétig is műsoron tudják tartani, ráadásul variálható a kínálat – ha csökken az igény egy film iránt, akkor a napi három vetítés helyett csak kétszer tűzik műsorra, a harmadik előadáson pedig egy másik filmet mutatnak be. A művész mozik látogatottsága országsszerte nő, állítják a szakemberek, és ez a tendencia Szegeden tetten érhető. A 2003-as, valamint az idei esztendő első felét összevetve elmondható, hogy míg a Balázs Béla (korábban Filmtéka) Teremben 2003-ban 509 előadásra 8326-an váltottak jegyet, addig idén június 30-áig 44-gyel több vetítést tartottak, amelyre 9722-en ültek be. A Csöke József Teremben (korábban Kamara) 2003-ban 479 előadást tartottak, idén viszont már 517-et. Két évvel ezelőtt 4 597-en váltottak jegyet, ebben az évben pedig 5882-en. Ezek a számok „megnőnek”, ha figyelembe vesszük, hogy a termék 59 illetve 105 főt tud befogadni. A mozi vezető Sélley Emma azt tartja óriási fegyverténynek, hogy a Belvárosi mozi olyan filmeket is műsorára tűz, amelyeket a multiplexekben nem nézhet meg a közönség. A két kisterem látogatói az igényesebb filmek kedvelői. A Belvárosi tematikus programokat is kínál. Idén újra megrendezték a francia filmnapokat,

Felvételünk a Belvárosi mozi termeinek névadó ünnepségén készült

Fotó: Gyenes Kálmán

MULTIPLEX ELADÓ

A multiplexek látogatottsága csökken, ezért is döntött úgy a fővárosi önkormányzat a testület tulajdonában lévő Budapest Film Rt.-vel és Budapest Film Kft.-vel együtt, hogy megváltik két multiplex mozitól. Áruba bocsátják a Mammut I. bérleti jogát, a Mammut II. tulajdonjogát, valamint az üzemeltetési szerződéseket. Nyilvános pályázat útján keresnek új gazdát a két multimozinak.

az érdeklődők megtekinthették a filmszemle alkotásait és jegyet válthattak az Afrika-Ázsia filmfesztiválra csakúgy, mint az indiai filmnapokra. További plusz, hogy a vetítések után ankétot is tartanak. Az alkotókkal beszélgethetett a közönség például a Nyőcker, illetve a Dallas Pashamende című filmek bemutatója után.

Az önkormányzati tulajdonban lévő filmszínházak egyetlen, előremenekülsi lehetősége, hogy a rétegfilmeket „multiplexes” technikával és kényelemben tekinthesse meg a közönség. A komfortosításban jól áll a Belvárosi, a kiváló hangrendszerrel és vászonnal felszerelt Csöke József és Balázs Béla Teremben tavaly cseréltek székeket, mindkét helyen működik légkondicionáló. Ráadásul a Balázs Béla Terembe új függöny került, újrafestették a falakat, és átcsiszolták a padlózatot. Van azonban még min javítani és szépíteni, a kéményrendszer felújítása például halaszthatatlan. Nem ártana új ajtókat fel-

szerelni: a lengőajtók zsaluzása rossz, ráadásul a bámbésőbb nézőkre veszélyes lehet a visszacsapódó szárny.

A kulturális tárca idén 200 millió forintot osztott szét az artmozik közt. A program célja, hogy a nagyobb városokban piacvezető szerephez jutott multiplexek – a mozikok 85 százaléka Szegeden is oda ját – mellett az artmozikban is korszerű vetítőhelyeket hozzanak létre, technikai és kényelmi szempontból versenytársra emelve a művészeti értékű, elsősorban magyar és európai filmeket bemutató mozikat. Szeged 16 millió forintot

nyert, az önkormányzati önrésszel együtt 20 milliót költhetnek majd felújításra, szépítésre. A hároméves artmozi programot még a Medgyessy-kormány hirdette meg, ígérve: évente 500 milliós támogatást biztosítanak a művészmozik felújítására. 2003-ban még folyósították a pályázaton sikerrel szereplő intézményeknek a félmilliárdot, tavaly azonban már csak 175 milliót osztottak szét, s az idei 200 millió is kevesebb mint fele a tervezettnek. A szaktárca nem tartja magát a három évhez: a program egészen addig tart, míg a 1,5 milliárdos keret elfogy.

A Rómeó és Júlia szabadtéri világpremierje előtt

Szegediesítik a sikerprodukción

Gérard Presgurvic musicalje, a Rómeó és Júlia szabadtéri világpremierként kerül színpadra jövő héten a Dóm téren. A szegediekkel kiegészített tánckar már próbál a színházban, produkció rendezője, Kerényi Miklós Gábor és a főszereplők csak a következő napokban érkeznek. Nyilvános főpróbát nem tartanak.

A Rómeó és Júlia a Szegedi Szabadtéri Játékok idei slágerprodukciója: az előadássorozatra már tavasszal elfogytak a jegyek. A tervezett haton kívül egy hetedik pótelőadást is hirdettek, de ez sem bizonyult elegendőnek, sokkal több belépőt is el tudtak volna adni. A Budapesti Operettszínházzal koprodukcióban ké-

szülő hét előadás összesen 58 millió forintba kerül a szabadtérinek, tudtuk meg Bányai Edina ügyvezető igazgatótól.

A musical rendezője, Kerényi Miklós Gábor, aki a Miss Saigonnal, az Elisabeth-tel és több operával már letette a névjegyet a Dóm téren, azt mondja: a szegedi verziót annak is érdemes lesz megnéznie, aki a budapesti teátrumban – ahol a 140. előadásnál tartanak – már látta a produkciót. Általános vélemény, hogy az izraeli származású, Franciaországban élő Gérard Presgurvic kifejezetten populáris muzsikát komponált a Shakespeare-drámából írt librettóhoz. A muzsika sokak szerint nem túl igényes, az viszont tény, hogy fülbemászó és roppant sikeres.

Szinetár Dórát és Dolhai Attilát sokan szeretnék látni a Rómeó és Júliában

Fotó: DM/DV

– A mi magyar szövegünk hűen követi Shakespeare eredetijét, sokkal inkább, mint az eredeti francia verzió. Technikai érdekességekkel, különleges hangulatokkal látványos, izgalmas színpadi megvalósításra törekedtünk. A rendezői koncepció a szerelemmel a gyűlölet ellen gondolkort járja be, amit a mai világunkban különösen fontosnak tartok hangsúlyozni – nyilatkozta Kerényi Miklós Gábor, aki szerint a nagy sikernek az is az egyik magyarázata, hogy mostanra beérte az általa igazgatott Budapesti Operettszínház következetes marketingmunkája. A társulat sztárjaira, a Júliát alakító Szinetár Dórára, a Rómeót játszó Dolhai Attilára, valamint Szabó P. Szilveszterre, Janza Kátára, Mészáros Árpád Zsoltra kíváncsiak a nézők. Közülük többen is a szegedi szabadtétről, Kerényi produkcióiból indultak. Sztárrá nevelésüket, ismertté tételüket fontos direktori feladatának tekintette.

Kerényi szerint a Dóm térnek fantasztikus hangulata van, ezért ha egy produkciót úgy állítanak itt színpadra, hogy odafigyelnek arra is: újjászüllessen, akkor egészen más élményben részesülhet a néző, mint a kőszínházban. Szegeden távlatok, terek, csodálatos új világok nyílnak meg. Ennek érdekében persze a jóval kisebb operettszínházi színpadra tervezett díszletet megnagyítják, valamint szegedi táncosokkal, kórustagokkal és statisztákkal kibővített csapattal játsszák a musicalt. A tánckar már megkezdte a próbát a nagyszínházban, a főszereplők csak holnap, holnapután érkeznek. A műfaj specialistája, Makláry László dirigálja majd a közreműködő Szegedi Szimfonikus Zenekart.

Több olyan technikai újításra is készülnek, amivel a szabadtérin eddig még nem találkozhattunk – a részleteket egyelőre titokként kezelik. Csak zártkörű főpróbát tartanak, azaz nem lehet majd úgy bejutni a nézőtérre, mint a Csárdáskirálynő esetében.

HOLLÓSI ZSOLT